

Poština plačana v gotovini.

ANGELČEK

SLOVENSKI MLADINI

Letnik 36

1927/28

7

Dusebina k 7. številki: A. Holst-Ksenija: Tonček Plezonček. — J. E. Bogomil: Deset vprašanj. — Mirko Kunčič: Polžek. (Pesem.) — Gustav Strniša: Zidarja. — Danilo Gorinšek: Otrok poje. (Pesem.) — Maksimov: Pust. (Pesem.) — Črniški: Dragi Marijini otroci! — Uganke, skrivalice in drugo. — Rešitve 6. številke.

Razpis nagrade.

Kot nagrado za rešitev vseh zagonek v Angelčku št. 7 razpisujemo: primerno mladinsko knjigo, kot si jo rešilec sam izbere, ali vezan Vrtec in Angelček 1922 ali vezan Vrtec in Angelček 1925/26 ali molitvenik »Pri Jezusu« (z zlato obrezo). Nagrado pa more dobiti le en rešilec, ki ga določi žreb.

Viktor Steska: Sprehod po Ljubljani. (Kažipot našim šolarjem-izletnikom.) V Ljubljani, 1928. Založila uprava »Vrtca«. Strani 20. — Kmalu bo prišel čas, ko bomo v Ljubljani srečavali dolge vrste šolarjev-izletnikov pod varstvom skrbnega učiteljstva. Tem mladim izletnikom želi »Sprehod po Ljubljani« biti kažipot, da Ljubljanec ne vidi le po zunanje, ampak pogledajo tudi v zgodovino našega mesta in njegovih znamenitosti. Pa kažipot po Ljubljani naj bi bil tudi učencu, ki dan za dnem hodi po ljubljanskih ulicah, pa »ne vidi nič, ne sliši nič«. Celo odrasli Ljubljančani bodo ob knjižici radi napravili sprehod po Ljubljani. Knjižica se dobi pri upravi »Vrtca«, Sv. Petra cesta 80, po knjigarnah in v prodajalni KTD (Ničman). Posamezni izvodi po 3 Din.

Urednik in izdajatelj: Jožef Volc, stolni kanonik v Ljubljani,
Pred škofijo št. 8.

Rokopisi in rešitve naj se pošiljajo na »Uredništvo Vrtca in Angelčka« v Ljubljani, Pred škofijo št. 8.

Naročnino sprejema »Uprava Vrtca in Angelčka« (dr. Jožef Demšar) v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 80. Čekovni račun uprave št. 10.470.

Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani Karel Čeč.

Zagonetke v Angelčku št. 6 so prav rešili: Stanko Babnik, Iva Gosar, Katka Kalan, Berta Pečevnik, Jelka in Mar. Šušteršič, Cir. Valenti, Ter. Žagar, Jul. Črnilec, Mar. Demšar, Pavla Pajer, Vera Seliškar, Tončka Poljanec, Pavla Jenko, Mih. Rabič, Ivanka Volčjak, Kati Zupan, Mar. Irding, Mar. Paulus, Lenčka Kuhar, Mar. Osterc, Vida Mrak, Mar. Balderman, Stan. Pohar, Anica Berčič, Roza Porenta, M. Rebol, M. Repinc, Hilda Wolkenberg, Ang. Kalan, Škofja Loka; Borut Finžgar, Trbovlje; Anica Božnar, Fanči Dular, Vera Jug, Pepca Lampret, Ljubljana; Ivan in Fr. Bernik, Bukovščica, p. Selca; Štefi Končan, Celje; Slavko Jug, Studenci pri Mariboru; Mar. Stante, Zg. Hudinja pri Celju; Fr. Gogala, Rud. Hlebec, Viktor Kregar, Št. Vid n. Lj.; Dagmar Premšak, Štef. Sivka, Mar. Orehek, Zlatka Kukovec, Marjeta Florijančič, Julka Bratec, Mar. Skale, Ivanka Florič, Pavla Mlakar, Marica Kraupner, Eliz. Cizej, Mar. Mernik, Milena Drolc, Vera in Minka Drolc, Ida Šuligoj, Bog. Anderlič, Pavla Kramar, Zof. Marovt, Mar. Mihelčič, Ljud. Koštomaj, Helena Skok, Kristina Rajšek, Mar. Kroflič, Mar. Igažen, Mar. Korber, Tatjana Bitenc, Mira Žolgar, Ljud. Poznig, Mar. Vidmajer, Marg. König, Milena Zidanšek, Celje.

Žreb je prisodil nagrado Heleni Skok.

Beseda ugankarjem.

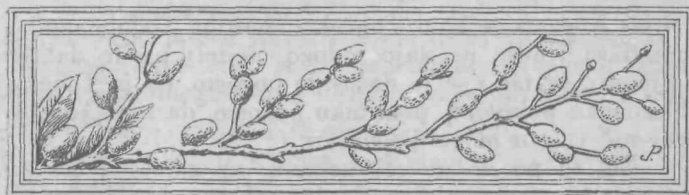
Gdč. Solza in Studenček. »Kot« je prav dober; ga bomo porabili. Mogoče tudi »grški križ«. Ogibajte se pa v ugankah besed, ki jih večina naših bralcev ne bi pogodila do sodnega dne, n. pr. da je vpliv prvotnega »i« jotacija. Se priporočamo.

G. E. R. v Lj. Vašo uganko bomo zastavili angelčkarjem, za »Vrtec« je prelahka. Prosimo še kaj drugega.

V. D. v R. Škrivalico bomo prerisali in nekoliko popravili. Taka je prelahka in rešilci bi postali prevzetni. V prihodnjem Angelčku je še ne bo. Pa ne smeš biti huda. — A. S. v R. Druga posetnica bo. Tombolo bomo zvrgli, ker nima zadetih vseh 15 števil. Upamo, da nas razumeš? V »Spomeniku« bi pa rajši videli kakšen pregovor, kakšnega našega slavnega rojaka kakor afriško mesto. Saj ima tudi R. nekaj takih mož. Ali katerega poznaš? — M. Z d. Lj. p. C. Križ bomo gotovo porabili. Morebiti tudi črkovnico. Samo malo potrpljenja, če ne pride takoj na vrsto. Z Bogom! — G. A. J. v G. B. Zadnja se nam zdi za naše junake malo prehuda. — Nepoznan v? Nekaj ugank je dobrih. Tiste bomo porabili. — Vsem tem in še drugim: Le še pošljite! Vidite, kako smo se lepo pomenili. Pa se bomo še. Z Bogom!

Vaš prijatelj

J. L.

A. Holst-Ksenija:

Tonček Plezonček.

Nekoč je živel dečko, ki mu je bilo ime Tonček Plezonček. — Na! Se že smejete. Pa mi lahko verjamete, da se je res tako imenoval. V šoli je sedel v zadnji klopi, kar ni baš imenitno; pa, ljubi Bog, nekdo vendar mora biti zadnji! Tam je torej sedel dan za dnem, drsal sem in drsal tja, da so se mu hlačke že kar svetile.

Posebno izkazoval se ni nikjer, niti v pošteevanki niti v zemljepisju niti v pravopisju — o tem rajši molčimo. Učitelj se je z njim trudil in hudil, zvesto mu je pomagala šiba. Edino te se je bal Tonček Plezonček. Pa Bog ne daj, da bi mislili, da je bil neumen. Ne, prav zares, da ni bil! Znal je neko umetnost, v kateri je posekal vse.

Na hlačkah je imel toliko pisanih zaplat, posebno zadaj, da je človeku kar migotalo pred očmi, če ga je gledal. To je bilo od plezanja. Kajti plezati je znal Tonček, da se ti je kar zvrtele, če si ga gledal. Ni ga bilo kozolca ne strehe v vasi, kjer bi že ne bil sedel. In on je bil prvi, ki je vedel, kje so hruške vsako leto že zrele, v farovškem ali županovem vrtu. Najrajši pa je plezal na zvonik, prav do vrha, kjer vise zvonovi in gnezdiyo lastovice. Sedel je v lini in je bingljaj z nogami; veter mu je žvižgal okrog ušes, petelin vrh zvonika je hreščal od veselja, Tonček pa je gledal v nebo in se smejal čudnim oblakom, ki so se podili ondi kakor zmaji. Preden se je pa vrnil, je zamahnil s klubukom in zavriskal tako glasno, da so zabrundali zvonovi: »Jujujujuhuhuuu!«

Da, plezati je znal Tonček imenitno. Toda na tako umetnost ljudje ne dajo mnogo, učitelj pa je dal še najmanj. In tako se je dogajalo pogosto, da je Tončku Plezončku pela šiba, pela tako pogosto, da tega Tonček kar nič več ni mogel prenašati.

»Ne, to pa že ni več zabava, ne zame in ne za učitelja,« si je rekel lepega dne. »Drugod si bo treba poiskati sreče.« Vtaknil je v žep kos kruha, v leščevju si je odrezal palico, pa se je napotil v široki svet.

Šel je kar na slepo srečo, kamor je pihal veter in so jadrjali oblaki na nebu. »Z nami, z nami!« so ga vabili, on pa je hodil in hodil. Jedel je kruh, ki ga je bil vzел s sabo, zraven si je natrgal jagod, in če ga je žežalo, je pil iz gozdnih studencev. Tako je prehodil hribe in doline in prišel do kažipota, kjer je bilo napisano: »V kraljestvo modrosti!«

Kraljestvo modrosti — to je bila dežela! Tam so se že otroci rodili učenjaki, in vsi ljudje so imeli očala na nosu, sedeli so ves ljubi dan v zatohli sobi in so pisali debele knjige o vsem, kar je in česar ni; kajti zajeli so bili z veliko žlirico učenost vsega sveta, ali pa so se vsaj delali take.

»Stoj!« — je ukazala straža, ko je prišel Tonček Plezonček pred mestna vrata. Naježile so se straži dolge, strašne brke, in namerila je sulico naravnost na Tončka Plezončka. »Stoj! Kdo tam? Ali si učen? Znaš pisati debele knjige o vsem, kar je in česar ni?«

»Ne,« je priznal Tonček in se popraskal za desnim ušesom, »v šoli sedim v zadnji klopi.«

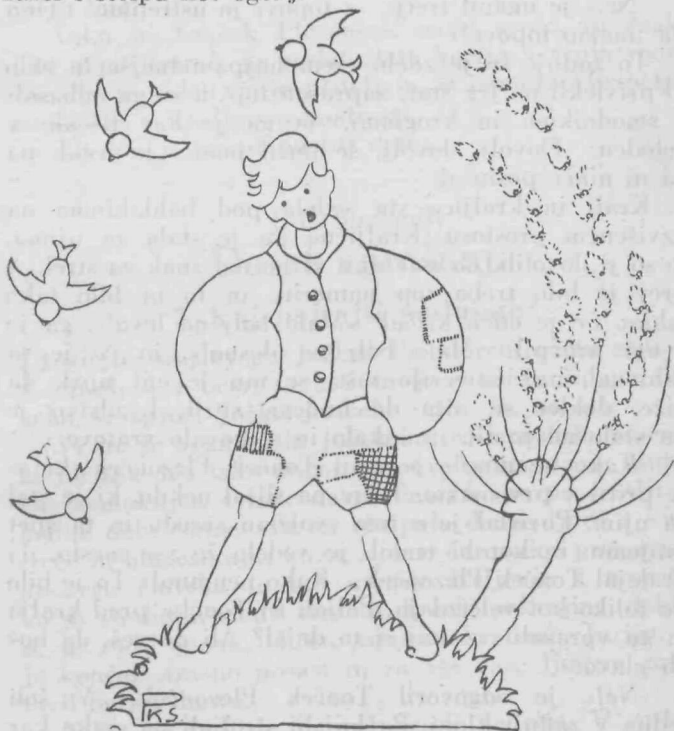
»Če je tako, pa ne smeš v mesto!« — se je zgrozila straža in mu je zaloputnila vrata pred nosom. Kajti strogo je bilo ukazano straži, da pusti le učenjake v mesto, neumne pa pusti pred vrati.

Tonček Plezonček pa zato ni povešal glave. Šel je sto korakov ob zidu naprej, popazil je, če ga nihče ne vidi, pljunil v roke in je začel po zidu plezati. Ni bilo lahko delo, kajti zid je bil strm in visok in zidan iz ostrih kamenov. Toda v plezanju je bil Tonček Plezonček junak. Ni trajalo dolgo in že je bil na vrhu, in še malo, pa je zdrknil na drugi strani na tla. Pa je bil v mestu.

Po vsem mestu je pa vladalo tedaj velikansko razburjenje, kajti birič je bil razbobnal po ulicah, da je sraka z mestnega stolpa ukradla največji rubin iz kraljeve krone.

»Bam, brrrrr-bam,
le k nam, le k nam!«

je vabil boben, sraka se pa zanj ni prav nič zmcnila. Odletela je z dragotino v svoje gnezdo, da je kamen žarel s stolpa kot ogenj.

»Bam, brrrrr-bam,
le k nam, le k nam!«

je klical boben. Otroci so letali za bobnarjem, in meščani so se zbirali na glavnem trgu, pa stegovali vratove.

V gradu je bilo veliko posvetovanje. Ministri so sedeli v kraljevi dvorani in so se posvetovali. Imeli so

velike bele lasulje in zlata očala, pa so premišljevali s kazalcem na nosu. »Hm, hm!« jih je skrbelo, kajti razmišljali so o silno važni zadevi.

»Z ognjem pokadimo tatici!« je dejal prvi in je segel z dvema prstoma v tobačno dozo, da bi se odahnil od napornega premišljevanja.

»Izstradajmo jo!« je menil drugi in je kihnil, kajti ponjuhal je bil že poprej.

»Ne,« je uganil tretji, »s topovi jo ustrelimo! Čemu pa imamo topove!«

To zadnje se je zdelo vsem najpametnejše in zato so privlekli na trg star, zaprašen top in so ga nabasali s smodnikom in krogliami, da ga je kar tiščalo v želodcu. »Dovolj, dovolj, še počil bom!« je ječal, pa ga ni nihče poslušal.

Kralj in kraljica sta sedela pod baldahinom na vzvišenem prostoru. Kraljična pa je stala za njima, in so ji dovolili, da sme dati z robcem znak za strel. A prej je bilo treba top nameriti, in to ni bilo tako lahko. Če je eden kričal: »Malo bolj na levo!«, ga je drugi prevpil: »Malo bolj na desno!«, in če je ta zahteval, naj namerijo više, se mu je oni uprl, da niže, dokler se niso do hudega sprli. Ljudstvo je pa stalo na prstih in čakalo in stegovalo vratove.

»Kako neumno!« je zinil Tonček Plezonček, ki se je priril v prvo vrsto. To je pa slišal nekdo, ki je stal za njim. Povedal je o tem svojemu sosedu in ta spet svojemu, in kot bi trenil, je vedelo že vse mesto, da je dejal Tonček Plezonček: »Kako neumno!« To je bilo pa toliko kot veleizdaja. Peljali so Tončka pred kralja in ga vprašali: »Zakaj si to dejal? Ali ne veš, da boš ob glavo?«

»Ne!« je odgovoril Tonček Plezonček. »V šoli sedim v zadnji klopi. Pa kaj bi streljali na srako kar s topovi, ko se opravi z dvema prstoma!«

»Če se ti to posreči,« je obljubil kralj, »ti bo prizaneseno, in te še kraljevsko obdarim.«

Tonček Plezonček pa — ne bodi len — je pljunil v roke, splezal na stolp, više in više, dokler ni našel gnezda in dragotine v njem. Tedaj je zamahnil s klubkom in pa zavriskal tako veselo, da so še zvonovi

zabrneli: »Jujujujuhuhuhuuu!« — Kralj je blagohotno zaploskal, kraljica si je utrnila solzo od veselega genotja, kraljična mu je zamahala z robcem, ljudstvo je pa zavpilo živio! Tonček Plezonček je veselo splezal s stolpa in vrnil kralju dragotino.

Kralj se je oglasil: »Ker si tako pameten, te imenujem za prvega ministra v deželi!« In mu je dal umeriti bogatih oblek, brez pisanih zaplat, in pri mizi je smel sedeti na desni strani kraljevi, kar je bila najvišja čast.

Tako je Tonček Plezonček našel srečo. In vsako leto o počitnicah je poslal zlato kočijo v svojo rodno vas, da je sédel vanjo učitelj in se imenitno pripeljal na obiske v kraljestvo modrosti.

Šibo pa je moral pustiti doma.

J. E. Bogomil:

Deset vprašanj.

7. Kaj najrajši poslušate?

Poglejte sosedovega Jožka! Pri starem očetu sedi in posluša z očmi in usti in še z ušesi. Ko pa ded neha, se sproži Jožku jeziček: »Oče, še, no šel!«

Vi ste že uganili, da Jožek najrajši posluša povesti, ki jih zna ded tako mično pripovedovati, da je fantek kar zamaknjen v tiste davne čase, ko so po zemlji še hodile dobrohotne vile in obsipale dobre ljudi s kupi sreče in blagostanja; ko so zlobne čarovnice preganjale ubogega človeka in mu grenile življenje z nesrečo; ko so strahotni zmaji strahovali cele pokrajine, dokler se ni rodil junak, sličen samemu svetemu Juriju, ki je končal strašno pošast in za vse čase ljudem zagotovil boljše dneve.

Milka se tudi že naprej veseli nedelje. V cerkev bo šla. Orgle pojo tam kakor sama nebeška godba, in pevski zbor prepeva tam, zlasti ob večjih praznikih tako lepo, da bi se človek kar zamaknil kakor nekdanj tisti menih, ki je poslušal sto let petje rajske ptice.

Res, nekaj lepega je poslušati petje in godbo. Pa tudi nekaj blažilnega. Če greš spomladi skozi senčnat

gozd, saj te že ptičje petje toliko zmoti, da ti noga večkrat nehote zastane in strme poslušaj, kako se ptičji zbor skuša med seboj, kdo bo lepše pel in žvižgal.

Ali pa, če poslušaj zdaj otožno-milo, zdaj prazniško-slovesno pesem zvonov? Mrliču pojo zvonovi, kakor bi jokali, ob nedeljah te pa kličejo v cerkev kakor ljubi prijatelji; kadar se pa približa sveti božič, kadar zapojo o veliki noči pesem vstajenja, kadar spremljajo s svojimi glasovi procesijo presv. Rešnjega Telesa, kadar hočejo ob svetih godovih Marijinih in svetniških samo Mater božjo in svetnike izvabiti vsaj za hipec iz nebes: ali ne odmeva takrat tudi v tvojem srcu, ljubi otrok, pesem radosti, veselja in zmagoslavja?

In vojaška godba in vsakovrstna druga godala! Nad vsemi pa kraljuje lepo ubrano petje človeških glasov. Nikakor pa ne ugaja pesem, ki prihaja iz pijanih, po alkoholu smrdečih grl.

Toda počakaj, ljubi moj! Zdi se mi, da tvoje uho preveč hlasta po tem, kar je prijetnega. Kako pa poslušaj to, kar je zate koristnega?

Starši te uče, te svare, te opominjajo: zdaj mirno, krotko, dobrohotno, zdaj malo bolj ostro, kakor pač zaslužiš. Pa se včasih jezno držiš, z očmi bodeš v zemljo, jeziček ti miga, da bi jim odgovarjal. To pa ni prav. Starši ti dobro hočejo, pa bi se ti grdo držal?

Kako pa v šoli poslušaj? Ali je tam morebiti le tvoje telo, tvoje uho in tvoje misli pa daleč od šole? In kako poslušaj pridigo v cerkvi, kako se vedeš pri krščanskem nauku? Morda si že mnogo koristnega preslišal?

Kako pa poslušaj tiste, ki ti šepetajo nedostojne besede, ki te vabijo v greh, ki ti govoré, da si neumen, če poslušaj svoje starše, svoje učitelje, svojega kateheta, svojega dušnega pastirja? Znabiti jih preveč poslušaj?

Skrbno in z veseljem poslušaj tudi tisti neslišni glas, ki hodi vedno s teboj, ki vsako tvoje plemenito delo hvali, ki tvoja slaba dejanja obsoja. Glas vesti je to. Naj bi se nikdar ne govorilo, da si gluha za opomine svoje vesti, da je tvoja vest kosmata, neobčutna!

Mirko Kunčič:

Polžek.

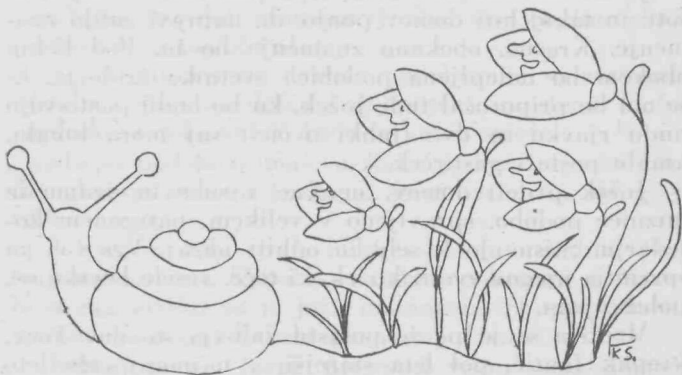
Striček polž odprl je duri
in pokukal v božji svet.
»Lej ga spaka,« ostrmel je,
»kaj pomlad je zunaj spet?«

Zlezel je na prag, vzravnal se,
moško brke si navihal
in potem z veliko vnemo
v solnčno reber odsopihal.

»Zdravo, ježek!« — »»Bog daj, Bog daj!««
je odzdravil boter jež.

»»Kam pa, kam že na vse zgodaj?««
»Njivico orat grem, veš.«

In je dirjal dalje, dalje
polž in slednjič vzradoščen
res do njive je pridirjal.
Toda kdaj? — Hm, na jesen ...

Gustav Strniša:

Zidarja.

Jožek zida hišo. V majhni samokolnici vozi kamenje, deva med kamene drobce stare opeke, jih obmetava z blatom in ravna z dolgo trsko. Stena je nižja in ožja, kakor so stene kočē kužeta, ki sedi poleg in občuduje Jožkovo umetnost.

A Jožek je ponosen: stena je postavljena. Moško jo ogleduje in dela načrt za druge stene. Sanja o hišici, o lepi, novi hišici, v katero se preseli. Za hišico napravi vrt in znamenje, ki naj se je drži, da bo ž njo sreča in blagoslov, in ki naj stoji v vrtu, da ga bo vedno lahko krasil s cvetjem.

»Da, znamenje, saj res, znamenje, takoj ga naredim!«

Jožek pozabi na hišico, privlačneje je znamenje. Saj ima doma lepo podobico: sveti Izidor pase ovčice, kleči na široki jasi, oko ima uprto v nebo in moli; v njegov širokokrajnik na tleh pa sili belo, kodrasto jagnje. Druge ovce se mirno pasejo okoli. Le ena se je zazrla v rožno svetlobo na nebu, gleda in bleje. A svetloba zarje se širi in razliva daleč v polje ter obkroža svetnikovo glavo.

Jožku zalebdi pred očmi lepa podobica v vsej krasoti, in takoj hiti domov ponjo, da napravi zanjo znamenje. Krasno, obokano znamenje bo to. Pod belim obokom bo nalepljena podobica svetnika Izidorja, ki se mu bo priporočal tudi Jožek, ko bo hodil past svojo hudo rjavko in dve ljubki ovčici; saj mora kmalu, kmalu postati pastirček.

Jožek prileti domov, smukne v sobo in vzame iz miznice podobo, spravljeno v velikem, natrganem koledarju. Stisne jo k sebi in odhiti nazaj. Ves čas ga spremlja njegov zvesti kužek, ki teče, veselo bevskajoč, poleg njega.

Medtem se je pa že polastil zidovja sosedov Tone, krepak fantič, pol leta starejši, a najmanj celo leto močnejši od Jožka. Hudoben je in zvijačen. Rad laže in tudi udari, če si upa zmagati. Izza plota je bil

opazil pridnega zidarja, in oglasila se je v njem grda nevoščljivost: »Da bi ta imel hišico, ko je toliko manjši od mene? Jaz pa bi bil brez nje? Ne, če je tako, pa naj je nima nobeden!«

Pa je urno porušil zid, razmetal kamenje, se široko zarežal in zlezal nazaj za plot, opazovat vtis, ki ga bo napravilo na Jožka to zlobno početje.

Jožek privihra s podobico, zagleda razvaline in udari v jok. Zvesti kužek sede poleg njega in tenko cvili. Polagoma se pa Jožek potolaži, kaže kužeku razvaline in mu toži svoje gorjé. Kužek voha kamenje, zalaja, skoči čez plot in spet nazaj, pa s svojim norim vedenjem razveseli Jožka.

Jožek je potolažen. Na kamen sede in jame razmišljati, kako naj postavi kapelico. Razmetano kamenje očisti s trsko in počasi jame postavljati novo steno, ki naj bi bila za znamenje. V zid skuša napraviti malo vdrtino, da bi postavil v to dolbino svojo podobico. Trudi se in trudi, pa vse zaman: pri vsakem poskusu se stena poruši.

Tedaj prileze izza plota Tone. Videč, da Jožku delo ne uspeva, mu reče, da mu bo pomagal, in pride bliže. Ko spozna, kaj bi Jožek rad napravil, odhiti domov — njegov oče je mizar — in prinese majhno, ozko deščico, pa jo nalahno položi med kamenje tako, da s koncem moli iz stene.

»Vidiš, takole!« poučuje Jožka, »to je oltarček, ti postavi nanj podobico!«

Jožek postavi na deščico podobico in se razveseli: podobica stoji na deščici, naslonjena na steno. Deček zaploska z rokama, a Tone se samo smeje:

»Lepo podobico imaš; o, kako je lepa!« pravi Tone in ogleduje svetega Izidorja, šteje ovčice in občuduje rožno zarjo.

V svojem delu se pa zidarja kmalu utrudita. Tudi se jame mračiti. Kapelico nalahno pokrijeta z vejami in si zagotovita, da jo jutri dokončata. Skupno odideta v veselem prijateljskem pogovoru domov.

Komaj je pa Jožek prestopil vežni prag domače hiše, že je bil Tone nazaj. Podobica, lepa podobica mu roji po glavi. Nekaj časa jo ogleduje, potem jo pa

vzame in spravi v žep, kamenje pa sune z nogo, da se stena razsuje.

To noč je sanjal Jožek o svoji kapelici. Velika je in obokana, da raste v nedogled. Sveti Izidor je živ in velik, in žive so njegove kodraste ovce. Skozi rožnobarvno steklo lije solnce zlate žarke, ki se spreminjajo v rdeče cvetove, ki drhte nad svetnikom. Ovce zevajo in mežikajo, a sveti Izidor samo moli. Tedaj spozna Jožek, da je vsaka beseda, ki jo izpregovori svetnik, rožen cvet, ki dehti v kapelici. Tajno radost začuti, saj mu pravi srce, da je to ona kapelica, ki jo je on sezidal, in gotovo moli svetnik tudi zanj.

Tedaj se svetnik predrami in nasmehne. Val sinjine objame Jožka, sladka milina tega pogleda ga omami. Radostno poklekne pred svetnika. Sveti Izidor dvigne roko in ga blagoslovi.

Tedaj se Jožek zbudi s sladkim mirom v srcu. Dan je zunaj. Jožek vstane, se obleče in odhiti k svoji kapelici. —

To noč je sanjal tudi Tone. Pri kapelici stoji in hoče odnesti podobico. Pogleda svetnika, pa se prestraši. Njegova palica se dvigne, raste in jame udrihati po njem. Toneta ne bole toliko udarci kakor spoznanje, ki mu prihaja s temi udarci: vso svojo hudobijo vidi v duši in vso zakrknjenost.

Palica neha tolči. Podoba zaživi, kapelica zraste. Med dvema mogočnima stebroma stoji na blestečem podstavku svetnik, živ svetnik. Ovce obirajo grmiček poleg njega. Svetnik zre vanj, grešnika, prodirno in proseče. Tone pa je neusmiljen. Divje strese steber. Čudna moč je v njem: steber se zamaje, svetnik ga še enkrat pogleda in prične mirno moliti. Tone spet strese steber, ovce plašno zablejajo, kapelica se zruši. Debeli kosi kamenja padajo na ovce in svetnika, ki je kmalu ves v ranah, a vendar še kleči in moli, dokler se vse zidovje čisto ne poruši in ne pokoplje svetnika in ovčice pod seboj.

Tedaj Tone v sanjah zahrope, pri srcu ga zaboli, pa se zbudi.

Jutro je. Hitro se Tone obleče. H kapelici hoče, da popravi krivico. Iz žepa vzame sliko in jo ogleduje:

prav iste žalostne in lepe oči ima svetnik. A tam daleč pod zarjo žari v bleščavi stebrovje... To so pač oni stebri, ki jih je porušil on v sanjah.

Z njim pride Jožek h kapelici. Zagleda porušeni zid in brž pogleda po tleh za svojo podobico, misleč, da je veter porušil steno. Tone nič ne reče. Molče prime Jožka za roko in ga gleda.

»Kaj ti je?« ga vpraša Jožek.

»Jožek, odpusti mi! Bil sem hudoben; že drugič sem ti porušil kapelico in odnesel še tudi podobico! Tu jo imaš! Nikoli več ne storim kaj takega! Bodiva prijatelja! Bom dober kot ti. Ne veš, kako mi je hudo!«

Jožek pogleda sliko. Veselo strmi vanj svetnik, in ovčke mu kimajo. Tiho vzdihne Jožek in da podobico Tonetu:

»Tone, take kapelice, kakor sem jo videl v sanjah, midva ne bova sezidala. Premajhna sva še. Ta zid bi porušil vsak veter in odnesel podobico, ki bi je bilo škoda. Vseč ti je. Ná, imej jo!«

Tone vzame podobico. Oči mu zaiskre. Hvaležno pogleda Jožka in se zazre v zarjo, ki sije nad gorami. Veselje ga prevzame. Sladki mir odpuščanja začuti, in zazdi se mu, da se dviga v zarji sveti Izidor, lep in blesteč. Beli oblaki so njegove ovčke. Iz daljave dviga roke in ju blagoslavlja.

Danilo Gorinšek :

Otrok poje.

Kaj bo ta ptička, ta ptička med cveti! Kot mamica moja ne zna mi zapeti?	Kaj bo ta zemski krog, ves že poznan je! A mamice moje srcé je brezdanje.
---	--

Kaj bodo zvezdice zlate, brez broja! Li gleda katera kot mamica moja?	O mamica, mamica, dragica moja, li res, da otrok jaz vsa sreča sem tvoja?
--	--

Maksimov :

Pust.

Sred pólja smo se zbrali,
 da pusta bi sežgali,
 grdobo to rogato,
 vso črno in kosmato.
 Preveč je rogovilil,
 med pametne je silil,
 uganjal je norosti —
 teh zmed je zdaj zadosti!

Za delo svoje noro
 prejel bo zdaj pokoro,
 da moral bo zgoreti —!
 Ta plamen naj razsveti
 vse tiste nore glave,
 ki pusta so častili
 in sámi šeme bili
 brez vsake misli zdrave.

Črniški :

Dragi Marijini otroci!

V Trstu so pred kakimi tri sto leti videli čuden prizor. V pristanišču je stopil z ladje, ki je priplula z Vzhoda, redovnik karmeličan. Na svojih ramah je nosil velik lesen križ. Mislite si lahko, kako so radovedni Tržačani vanj strmeli in ga izpraševali: Odkod? Čemu težki križ?

Tujec je bil doma na Španskem. Bil je 57 letni redovni brat Frančišek iz karmeličanskega samostana v Valisoleti. Leta 1645. se je odpravil od doma, da poroma s težkim križem na rami v Sveto deželo.

Peš je prehodil dolgo pot iz Španije do Genove. Od tam se je napotil v Rim in Benetke. Tukaj je stopil na ladjo, ki ga je peljala v Palestino. Na cilju svojega romanja, na Kalvariji pri Jeruzalemu, je zasadil svoj križ v zemljo. A ga ni pustil ondi. Naložil si ga je spet na ramo, obiskal je še Betlehem in Nazaret in druge imenitne kraje Svete dežele ter potem z ladjo odjadral v Trst. Iz Trsta se je spet vrnil proti Rimu. Od tam se je v hudi zimi vrnil domov na Španko. Veliki križ, ki ga je blagoslovil sam sv. oče v Rimu, so postavili v karmeličanski cerkvi v Valisoleti na glavni oltar.

S križem na rami je brat Frančišek na triletnem romanju pretrpel marsikaj neprijetnega. Policija ga je večkrat zaprla. Pri mitnicah je imel težave z raznimi davčnimi uradniki. Turki in Judje so ga preganjali. Množice radovednežev so metale kamenje za njim

Toda navzlic vsemu temu, vkljub teži križa, neznosni vročini in hudi zimi je nosil brat Frančišek svoje breme brez godrnjanja dalje. Bil je še celo zmeraj vesel in veder. Gotovo je premišljeval na tej poti trpljenje našega Gospoda Jezusa Kristusa.

V postnem času smo, ljubi otroci! Prav bo, če tudi mi radi premišljujemo trpljenje našega ljubega Odrešenika. Najprimerneje ravnamo, ako vsak dan pri obiskovanju Najsvetejšega zmolimo sveti križev pot.

Otroci božji! Ne ustrašite se, češ, da je križev pot predolga pobožnost. Saj niste dolžni moliti kakih dolgih molitev iz mašnih bukvic. Ne! Križev pot molite lahko kar sami. Glavno je, da hodite od postaje do postaje in pri tem premišlujete, kaj je Jezus trpel. To vam ne bo težko. Saj vam slike tako nazorno kažejo muke in trpljenje Jezusovo in Marijino. Tudi molitve »Oče naš,« »Češčena Marija«, »Čast bodi« niso potrebne, da dobite odpustke, ki so v obilni meri podeljeni za to pobožno vajo.

Naš križev pot naj bo torej približno takle:

Najprej gremo h glavnemu oltarju. Tukaj obudimo namen, da hočemo prejeti vse odpustke, ki jih lahko prejmemo. Te odpustke znabiti poklonimo onim dušam v vicah, katere odloči naša nebeška mati Marija.

Potem gremo k prvi postaji. Tam beremo napis: »Pilat obsodi Jezusa na smrt.« Obrnjeni proti sliki se pobožno poklonimo s kolenom in vzdihnemo: »Molimo te, Kristus, in te hvalimo! Ki si s svojim križem svet odrešil!« Zdaj si stoje ogledamo podobo. Pomislite, kdo, kaj, kako, čemu trpi Jezus. Zbudila se vam bodo pobožna čuvstva in dobri sklepi, kesanje nad grehi. Pokleknite ali pa stojé povejte Jezusu, kako vam je pri srcu. Zatem lahko zmolite »Češčeno Marijo« ali pa kar samo »Čast bodi«. Najlepše pa končate molitev pri vsaki postaji z vzklikom: »Usmili se nas, Gospod, usmili se nas!«

Tako hodimo od postaje do postaje. Na koncu se pri glavnem oltarju Bogu zahvalimo za milosti, ki nam jih je dal pri tem svetem opravilu.

Ni pa treba, da morate prav tako moliti. Delajte, kakor vaši pobožnosti najbolj prija. Včasih se pa človeku dogodi, da je kak dan nerazpoložen. Tedaj si lahko pomagata z molitvenikom. (V »Pasijonskem molitveniku« je prav lep in kratek križev pot na strani 263.)

Stari spisi pripovedujejo, da je obiskovala Marija z apostoli in učenci po vnebohodu Gospodovem tiste kraje, kjer je trpel Jezus. Sama naša nebeška Mati je torej nekaka ustanoviteljica svetega križevega pota. Za njo so potem obiskovali romarji te kraje. Kmalu so pa začeli tudi kar doma v duhu spremljati Zveličarja po njegovem mukepolnem potu. Dandanes je skoro v vsaki cerkvi postavljen križev pot.

Kakor smo že rekli, ta postni čas hočemo tudi mi, z drugimi dobrimi verniki po svetu, vsak dan v mislih spremljati Gospoda po oni težki poti, ki jo je hodil zaradi nas.

Dne 19. marca pa ne boste pozabili počastili svetega Jožefa. Dobro bi bilo, da kar ves mesec kaj malega delate njemu na čast. Mogoče se pripravite z devetdnevnicco na njegov praznik? Če ne drugega, pa vsaj na praznik pristopite k svetim zakramentom, pa molite tudi zame, kakor bom tudi jaz za vas. Priporočili bomo svetemu Jožefu v varstvo tudi vse Marijine družbe in Marijine vrtce! Kajneda?

Z ljubim Sinom slednji čas
Marija blagoslavlja vas!

Uganke, skrivalice in drugo.

1. Črkovna podobnica.

2. Posetnica.

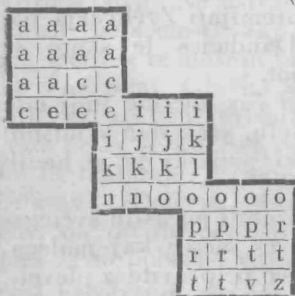
(Miroljub.)

Cene K. Virk

Kaj je ta mož?

3. Čarobni lik.

(Miroljub.)

Razvrsti črke tako, da boš dobil iste besede v vodoravnih in navpičnih vrstah. Besede značijo: 1. suha zemlja, 2. rastlina, 3. sveženj slame, 4. vodnjak, 5. svetopisemska oseba, 6. malovredno blago, 7. drevo, 8. trska, 9. jestvina, 10. svetopisemska oseba.

Rešilci in imena rešilcev — ki se sprejemajo le tekom 10 dni po izidu lista in se objavljajo le imena onih rešilcev, ki bodo rešili vse za jonetke — v prihodnji številki.

Rešitve 6. številke.

1. Skrite številke.

Prva dva stavka: $100 + 1000 = 1100$

Tretji stavek: $6 + 1 + 5 = 12$

Četrti stavek: 15

Peti stavek: $800 + 1 = 801$

1928

2. Dopolnilna uganka.

T a š č i c a

I t a l i j a

b o t a n i k

S m e t a n a

K o p i t a r

M a r j e t a

3. Vožnja skozi kanal.

Ladja št. 5 zapelje v zajedo, nato gresta št. 1 in 2 po kanalu naprej. Ladja št. 3 zapelje nato iz zajede ven; št. 1 in 2 se umakneta toliko nazaj, da gre št. 4 v zajedo. Zdaj gresta ladji št. 1 in 2 svojo pot po kanalu navzgor, ladja št. 4 pa gre svojo pot za št. 3.